

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 570/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Monikou Bartovicovou, advokátska kancelária, E. Belluša 6752/8, Piešťany, proti uzneseniam Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 1 Nt 67/2017 z 13. júla 2020 a Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3 Tos 98/2020 z 29. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Nt 67/2017 z 13. júla 2020 a Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 98/2020 z 29. apríla 2021. Žiada ďalej, aby bolo uznesenie krajského súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Napokon sa domáha priznania náhrady trov právneho zastúpenia advokátkou v sume 346,26 eur.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:
3. Trestným rozkazom okresného súdu č. k. OT 16/2017-95 z 1. marca 2017, ktorý sa stal právoplatným toho istého dňa, bol sťažovateľ uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. c), e) a f) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že 27. februára 2017 v čase okolo 11.30 h prišiel k rodinnému domu č. 43 v obci [REDAKOVANÉ], ktorý je predmetom stále prebiehajúceho dedičského konania po jeho matke, preskočil oplotenie domu, strhol sieťku na pootvorenom okne obývacej izby na prízemí, následne sa snažil dostať do vnútorných priestorov domu, čomu sa snažil zabrániť tam trvale bývajúcí jeho ťažko zdravotne postihnutý otec [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodený“) spolu

so svojou ťažko zdravotne postihnutou priateľkou [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodená, obaja spolu aj „poškodení“) tak, že zatváraním okna zvnútra obývacej izby vytlačali sťažovateľa von, na čo im ten vulgárne nadával a opakovane sa vyhrážal zabitím slovami „*keď sa dostanem dnu, tak vás pozabijam*“, čím vzbudil u poškodených dôvodnú obavu o ich životy a zdravie, na čo poškodená telefonicky privolala policajnú hliadku. Sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 24 mesiacov spolu s probačným dohľadom a uložením primeraných povinností a obmedzení. Sťažovateľ sa vzdal práva podať odpor voči trestnému rozkazu a nesúhlasil ani, aby iná oprávnená osoba v jeho prospech odpor podala. Práva podať odpor sa vzdal aj prokurátor. Po právoplatnosti trestného rozkazu sťažovateľ a jeho manželka podali odpor, ktorý však bol odmietnutý ako podaný neoprávnenými osobami.

4. Návrhom na obnovu konania z 12. mája 2017 podaným okresnému súdu sa sťažovateľ domáhal povolenia obnovy konania s poukazom na to, že sa vo veci rozhodlo iba na základe výpovedí poškodených bez vykonania ďalších dôkazov, ktoré by vytvárali ucelenú reťaz priamych a nepriamych dôkazov. V návrhu uviedol nové skutočnosti a dôkazy, ktoré v pôvodnom konaní neboli súdu známe a ktoré sú spôsobilé privodiť iné rozhodnutie o vine. Išlo jednak o skutočnosť, že poškodení vedome a v rozpore s tvrdením sťažovateľa vypovedali nepravdivo o priebehu incidentu, nemali dôvodnú obavu o svoj život a zdravie a napokon nie sú ani dôveryhodnými osobami. Na preukázanie tejto skutočnosti sťažovateľ navrhol vykonať dôkaz prehratím zvukového záznamu z incidentu, pri ktorom sa mal dopustiť trestného činu, ako aj dôkazy v podobe vyšetrovacích spisov netýkajúcich sa síce skutku, avšak preukazujúcich nedôveryhodnosť poškodených. Žiadal tiež vypočuť príslušníkov hliadky Policajného zboru [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí boli vyslaní na miesto údajného spáchania skutku a ako prví boli v kontakte s poškodenými. Uviedol, že zvuková nahrávka z jeho mobilného telefónu nebola v celosti okresnému súdu známa v čase rozhodovania, keďže došlo k prehratiu iba časti záznamu. Prehratím celého záznamu sa preukáže priebeh incidentu, jeho okolnosti, ako aj nevierohodnosť poškodených (rozpor ich výpovedí s obsahom nahrávky). Nahrávka umožní objektívne posúdiť aj dôvodnosť obavy o život poškodených. Ďalej výsluch svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorá incident videla, môže prispieť k objasneniu jeho priebehu a okolností. Z konkrétne označeného vyšetrovacieho spisu týkajúceho sa podozrenia zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania zo strany poškodeného, a to zo zvukovej nahrávky z incidentu z 13. júna 2016, možno zistiť, že poškodený sa vyhrážal sťažovateľovi a jeho manželke zabitím, a je preto podkladom pre posúdenie vierohodnosti poškodených. Takisto z ďalších dvoch konkrétne označených vyšetrovacích spisov vyplývajú nové skutočnosti rozhodné pre posúdenie vierohodnosti poškodených, ako aj zdravotného stavu sťažovateľa v čase spáchania skutku, keďže obsahujú dokumentáciu priebehu skutku z 27. februára 2017, ktorý nie je v súlade s tvrdeniami poškodených. Z ďalšieho konkrétne označeného priestupkového spisu sú zrejme zásadné rozpory vo výpovediach poškodených, čo taktiež umožňuje posúdiť ich vierohodnosť. Sťažovateľ navrhol odborne posúdiť zdravotný stav poškodených v súvislosti s ich schopnosťou vnímať skutočnosti a okolnosti, ktorých sú svedkami, tieto si zapamätať a reprodukovať, a to vzhľadom na ich vek, zdravotný stav a zásadné rozpory vo výpovediach. Požadoval zabezpečenie výpisov z uskutočnených hovorov z mobilného telefónu poškodených z 27. februára 2017, z ktorých je zrejme, že poškodená volala v čase incidentu s [REDAKOVANÉ]. Žiadal tiež zabezpečiť výpis z uskutočnených hovorov z mobilného telefónu sťažovateľa z 27. februára 2017,

z ktorého by bolo zrejmé, že volal na tiesňovú linku 112. Domáhal sa pripojenia ďalšieho konkrétne označeného vyšetrovacieho spisu vo veci prepisu vlastníckeho práva k motorovému vozidlu Škoda Superb, a to na preukázanie účelových a nepravdivých tvrdení poškodeného. Z ďalšieho konkrétne označeného vyšetrovacieho spisu týkajúceho sa podozrenia z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru, a to konkrétne zo zvukovej nahrávky z mobilného telefónu sťažovateľa, vyplýva snaha poškodených za každých okolností ho krivo obviniť z nebezpečného vyhrážania. O nevierohodnosti poškodeného svedčí aj ďalší konkrétne označený vyšetrovací spis týkajúci sa podozrenia z prečinu nebezpečného vyhrážania zo strany sťažovateľa na základe oznámenia poškodeného, podľa ktorého sa mu sťažovateľ mal vyhrážať smrťou a krompáčom za prítomnosti policajnej hliadky. V tejto súvislosti žiadal predvolať aj členov policajnej hliadky zasahujúcej 26. novembra 2019. Napokon žiadal pripojiť konkrétne označený vyšetrovací spis týkajúci sa podozrenia z prečinu krivého obvinenia zo strany poškodeného tým, že podal vymyslené trestné oznámenie na sťažovateľa.

5. Uznesením okresného súdu č. k. 1 Nt 67/2017-64 z 13. júla 2020 bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania na verejnom zasadnutí podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietnutý.

6. Podľa názoru okresného súdu návrh sťažovateľa nie je dôvodný. V konaní o povolenie obnovy sa neskúma vecná správnosť právoplatného rozhodnutia. Hodnotí sa návrh na obnovu konania z dvoch hľadísk, a to či ide o skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme a či tieto skutočnosti alebo dôkazy samé osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi známymi už predtým mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie. Riešenie druhej otázky prichádza do úvahy až po kladnej odpovedi na prvú otázku. Skúma sa teda, či návrh odsúdenej osoby obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme, a ak áno, potom súd skúma, či by mohli samé osebe alebo v spojení so skutočnosťami či dôkazmi súdu skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine a treste. Z hľadiska posúdenia v návrhu na obnovu konania uvedených skutočností a dôkazov je rozhodné, aby išlo o skutočnosti, resp. dôkazy, ktoré boli súdu skôr (v pôvodnom konaní) neznáme, neboli predmetom dokazovania a ani neboli v tom čase v spise obsiahnuté. Za novú skutočnosť sa považuje predovšetkým dôkazný prostriedok, ktorý bol v čase rozhodnutia súčasťou spisu. Naproti tomu za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisu, a to ani vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol. Konkrétne sťažovateľ v podstate namieta hodnotenie vykonaných dôkazov, pričom poukazuje na rozpory vo výpovediach poškodených, prípadne navrhuje vykonať dôkazy, ktoré mohli byť vykonané už v pôvodnom konaní (výsluchy svedkov, konfrontácie alebo rekonštrukcia). K výsluchu svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], policajtov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], k požiadavke na vykonanie konfrontácií či na prehratie kamerových záznamov treba uviesť, že nejde o nové dôkazy či skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu v pôvodnom konaní, resp. ktoré by neboli zistiteľné z obsahu spisu v pôvodnom konaní. O [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ako o možných svedkoch hovoril sťažovateľ už ako obvinený pri svojom policajnom výsluchu. Výsluch [REDAKOVANÉ] nenavrhol, ale uvádzal ju vo výpovedi zadržaného podozrivého a vo výpovedi obvineného ako osobu, ktorá mohla byť svedkom v predmetnej veci. Je teda zrejmé, že títo svedkovia neboli orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu skôr neznámi, keďže boli zo spisu zistiteľní. Rovnako nahrávky predložené sťažovateľom a označované ním ako nové skôr neznáme dôkazy nemajú v skutočnosti uvedený

status, keďže sťažovateľ v rámci výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie 1. marca 2017 so súhlasom sudcu pre prípravné konanie za prítomnosti polície a prokurátora zapol svoj mobilný telefón a ukázal súdu, čo zadokumentoval z incidentu z 27. februára 2017. Sudca pre prípravné konanie konštatoval, že zo zvukového záznamu je možné počuť vulgarizmy, krik od bolesti zo strany sťažovateľa, ako aj to, že chce vstúpiť do domu, pričom záznam nebol celý prehratý, a z toho, čo bolo pustené, nevyplývali vyhrážky zabitím zo strany sťažovateľa. Je preto zrejmé, že tieto záznamy sú známe, resp. zistiteľné zo súdneho spisu. Vykonanie konfrontácie nie je novým dôkazom, ktorý by nebol skôr známy a prichádzal do úvahy už v prípravnom konaní, keďže sťažovateľ v pôvodnom konaní vypovedal inak ako poškodení. Z uvedeného vyplýva, že v návrhu sťažovateľa označené dôkazy nespĺňajú zákonné atribúty pojmu „nového dôkazu súdu skôr neznámeho“ v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

7. Z uznesenia krajského súdu č. k. 3 Tos 98/2020-81 z 29. apríla 2021 vyplýva, že ním podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 Nt 67/2017 z 13. júla 2020 zamietnutá ako nedôvodná. Uznesenie bolo podľa rukou písanej poznámky doručené obhajcovi sťažovateľa 9. júla 2021.

8. Podľa názoru krajského súdu za skutočnosti súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa návrh na obnovu konania týka. Takou skutočnosťou je objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Novú skutočnosť treba v konaní o obnove spravidla preukázať dôkazom. Za dôkazy súdu skôr neznáme sa považujú predovšetkým dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, alebo v pôvodnom konaní boli síce vykonané, avšak s novým obsahom odlišným od obsahu v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov. Ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku stanovuje formálne podmienky pre tzv. *iudicium rescindens* (obnovovacie konanie), a to existenciu právoplatného rozhodnutia a novej skutočnosti alebo dôkazu. Rozhodovanie o povolení obnovy konania je však podmienené materiálnou podmienkou spočívajúcou v povinnosti súdu konajúceho o povolení obnovy vyhodnotiť vplyv novej skutočnosti alebo nového dôkazu na už ustálený skutkový stav. Súd rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania nemôže hodnotiť novoobjavené dôkazy z hľadiska ich vierohodnosti, pretože takéto hodnotenie by slúžilo ako podklad pre nové rozhodnutie o vine. Napriek tomu v tomto štádiu rozhodovania je potrebné vyhodnotiť novú skutočnosť alebo nový dôkaz z hľadiska jeho novosti a spôsobilosti odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať také, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, či ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, príp. ich nesprávne vyhodnotil. Skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú tak kvalifikované, že sú spôsobilé samé osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné, než pôvodné právoplatné rozhodnutie, sa realizuje porovnaním doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia s dôkaznou silou a významom novotvrdených skutočností a novonavrhaných dôkazov. Okresný súd správne zistil, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania, pretože nevyšli najavo také nové dôkazy a skutočnosti, ktoré by v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku mohli viesť k zmene pôvodného právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia. Okresný súd vecne správne a presvedčivo vyložil dôvody, pre ktoré nepovažoval podaný návrh za opodstatnený a dôvodne ho neakceptoval. Z obsahu spisu je dostatočne zrejmé, že podstatná časť argumentov,

okolností prípadu, ako aj dôkazy, o ktoré sťažovateľ oprel návrh, boli známe nielen orgánom prípravného konania, ale aj okresnému súdu už v pôvodnom konaní, teda v značnej časti ide o opakovanie obhajobných námietok a tvrdení sťažovateľa vo vzťahu k popisu a priebehu skutku, s čím sa zaoberali v rámci pôvodného konania. Sťažovateľ návrhom na obnovu konania principiálne sledoval prehodnotenie dôkazov vo svoj prospech, čo je síce v intenciách jeho pôvodnej obhajoby legálne, ale po právoplatnosti odsúdenia tomuto zámeru nemôže slúžiť inštitút obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Pokiaľ ide o navrhnuté vypočutie svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ako to uviedol už okresný súd), ako o možných svedkoch hovoril o nich sťažovateľ už v procesnej pozícii obvineného, v dôsledku čoho okresný súd sa musel zaoberať už v pôvodnom konaní pri svojom rozhodovaní otázkou potreby vypočuť týchto svedkov. V zásade teda nejde o dôkazy súdu skôr neznáme. Navyše, aj podľa názoru krajského súdu tieto dôkazy nie sú spôsobilé zmeniť pôvodné rozhodnutie o vine a treste, keďže títo svedkovia neboli prítomní pri samotnom skutku. To sa vzťahuje aj na predložené nahrávky z mobilného telefónu sťažovateľa. Tieto boli súdu predkladané už v pôvodnom konaní. Je pravdou, že okresný súd ich nevykonal prehratím v celom rozsahu, čo bolo pochybením. Krajský súd k tomuto dôkazu uvádza, že sa v rámci sťažnostného konania oboznámil s celým obsahom nahrávok a možno súhlasiť so sťažovateľom, že na týchto zvukových nahrávkach nie sú zachytené vyhrážky sťažovateľa voči poškodeným, no na druhej strane aj zo samotného návrhu sťažovateľa vyplýva, že tieto nahrávky sú prerušované (nejde o kontinuálnu nahrávku) z dôvodu, že sťažovateľ počas konfliktu volal na políciu, pokúšal sa tiež dovolať [REDAKOVANÉ], ako aj fotiť. Preto ani tieto nahrávky nie sú dôkazom, ktorý by vylučoval, že sa skutok stal, a preto ani nemôžu byť dôkazom spôsobilým zmeniť pôvodné rozhodnutie. Toto konštatovanie napokon platí vo vzťahu k návrhu sťažovateľa na vykonanie rekonštrukcie a na vykonanie konfrontácie, pričom ani v pôvodnom konaní takéto návrhy nepredniesol a po doručení trestného rozkazu sa dokonca vzdal práva podať odpor.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ predovšetkým zdôrazňuje, že všetky ním uvádzané zvukové záznamy boli zhotovené so súhlasom, resp. vedomím účastníkov incidentu na ochranu osobnosti a pre účely nutnej obrany, resp. zabezpečenia dôkazu na ochranu sťažovateľa pred krivými obvineniami zo strany poškodených, ktorým čelí už roky a ktoré sú spôsobilé privodiť mu trestné stíhanie.

10. S odôvodnením uznesenia okresného súdu sťažovateľ nemôže súhlasiť. K právnemu názoru, podľa ktorého zvukové nahrávky, ale aj ďalšie navrhované dôkazy sú zistiteľné zo súdneho spisu a boli známe už v pôvodnom konaní, treba uviesť, že nahrávky a ďalšie navrhované dôkazy súčasťou spisu v pôvodnom konaní neboli. Bola ňou iba zápisnica z výsluchu sťažovateľa pred sudcom pre prípravné konanie z 1. marca 2017. Ide o hrubý rozpor odôvodnenia uznesenia okresného súdu, ktoré nekorešponduje s obsahom súdneho spisu. Mobil, ktorým boli nahrávky vyhotovené, súčasťou spisu ako dôkaz nebol, rovnako ani obsah nahrávok. Súčasťou spisu je iba obsah krátkej časti nahrávky konštatovaný v jednej, resp. dvoch vetách, hoci celá nahrávka trvá cca 45 minút a obsahuje 10 častí. Obsah pred okresným súdom neprehratej časti nahrávok sťažovateľ zistil až po právoplatnosti rozhodnutia o jeho vine, keďže dovtedy mu bol telefón odňatý. Skutočnosť, že z obsahu nahrávky z 27. februára 2017 nevyplýva, že by sa niekomu vyhrážal,

okresný súd aj zistil. Zrejme preto celý záznam neprehral, avšak prehratú časť nepovažoval za dôkaz vyvracajúci tvrdenia poškodených. Títo si vedome a úmyselne nepravdivo vymysleli, že sa im sťažovateľ vyhrážal. Žiadne iné dôkazy ich tvrdenia nepodporovali. Neprehratie celej nahrávky spôsobilo aj to, že okresný súd nemal podklad pre konštatovanie, že poškodení mali z údajných vyhrážok sťažovateľa strach.

11. Krajský súd v zásade prevzal závery okresného súdu a doplnil, že navrhovaní svedkovia neboli prítomní pri samotnom skutku. K tomu treba uviesť, že príslušníci polície a [REDAKOVANÉ] boli prítomní pri časti skutku a bezprostredne po skutku, počuli a videli, ako sa správajú poškodení, ako aj to, či bolo možné z ich správania vyvodit' obavu alebo strach z údajného skutku sťažovateľa. Podľa krajského súdu nahrávka z 27. februára 2017 nie je dôkazom vylučujúcim, že sa skutok stal, keďže nejde o súvislú nahrávku. Poukazuje tiež na to, že sťažovateľ v pôvodnom konaní vykonanie rekonštrukcie a konfrontácie nepožadoval a že sa vzdal práva podať odpor. Krajský súd tým neodstránil pochybenia okresného súdu, a preto jeho postup je rovnako v rozpore s Trestným poriadkom, odôvodnenie nekorešponduje s obsahom spisu, je svojvoľné a neúplné. Sťažovateľ bol pod vplyvom tlaku okolností, mal bolesti, bol v časovej tiesni a nebol schopný posudzovať dôsledky vzdania sa práva na odpor. Nebolo ani jeho povinnosťou nahrádzať prácu orgánov činných v trestnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Na prerokovanie tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy smeruje proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 Nt 67/2017 z 13. júla 2020, nie je daná právomoc ústavného súdu.

13. Vzhľadom na čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

14. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

15. Proti uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označenému právu sťažovateľa mal krajský súd ako nadriadený súd v rámci riadneho opravného konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ právo podať proti uzneseniu okresného súdu riadny opravný prostriedok aj využil.

16. Ústavnú sťažnosť v prevyšujúcej časti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

17. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

19. Jadrom argumentácie sťažovateľa je, že z dokazovania vykonaného okresným súdom vina sťažovateľa spoločným spôsobom nevyplývala, resp. jeho obrana vyvrátená nebola. Napriek tomu však dôkazy, ktoré okresný súd nevykonal, keďže ich nemal k dispozícii, a ktoré v rámci obnovy konania navrhol vykonať sťažovateľ, realizované neboli, i keď išlo o nové skutočnosti a dôkazy okresnému súdu predtým neznáme.

20. Okresný súd a krajský súd zastávajú názor, podľa ktorého sťažovateľom v rámci obnovy konania navrhované dôkazy nemožno považovať za nové, keďže ich existencia vyplývala zo spisu, v dôsledku čoho okresný súd mal priestor zvažovať už v pôvodnom konaní, či tieto dôkazy vykoná. Prípadná skutočnosť, že okresný súd dôkazy vyhodnotil nesprávne, resp. že rozsah potrebného dokazovania ustálil nesprávne, nemožno naprávať v rámci inštitútu obnovy konania.

21. Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako rozhodujúca tá (medzi účastníkmi konania nesporná) skutočnosť, podľa ktorej sťažovateľ po vydaní trestného rozkazu uznávajúceho ho vinným sa práva podať odpor vzdal, a to aj v mene ďalších prípadných oprávnených subjektov, pričom rovnako sa zachoval aj prokurátor, v dôsledku čoho trestný rozkaz okresného súdu sa stal ešte v deň jeho vyhlásenia právoplatným. Sťažovateľ síce v podanej ústavnej sťažnosti na margo tejto skutočnosti tvrdí, že bol pod vplyvom tlaku okolností, mal bolesti, bol v časovej tiesni a nebol schopný posudzovať dôsledky vzdania sa práva na odpor, pričom nebolo ani jeho povinnosťou nahrádzať prácu orgánov činných v trestnom konaní, avšak v tomto smere ide len o tvrdenia sťažovateľa, ktoré nijakými dôkaznými prostriedkami (aspoň spravdepodobňujúcimi jeho spôsobilosť, resp. schopnosť posúdiť dôsledky vzdania sa práva podať odpor) nepodložil. Inými slovami, ústavný súd vychádza z toho, že sťažovateľ na základe vlastného slobodného rozhodnutia sa vzdal možnosti podať odpor ako riadny opravný prostriedok, čím by vyvolal procesnú situáciu, v ktorej by podaná obžaloba musela byť prejednaná v riadnom režime so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi, a to najmä z hľadiska možností sťažovateľa brániť sa proti podanej obžalobe. Sťažovateľ teda sám vyvolal stav, keď ďalšie preverovanie jeho obhajoby už podľa riadneho procesného postupu nebolo možné

a do úvahy prichádzala náprava iba na základe niektorého z mimoriadnych opravných prostriedkov, ktorých použiteľnosť je však v porovnaní s riadnym procesným postupom po podaní obžaloby značne limitovaná. Sťažovateľ pritom sám tvrdí, že obsah pred okresným súdom neprehratej časti nahrávok zistil až po právoplatnosti rozhodnutia o jeho vine, keďže dovtedy mu bol telefón odňatý. Vlastne tým uznáva, že konal zbrklo a vo vlastný neprospech, keď bez dostatočného prehľadu o skutkovom stave prijal zásadné rozhodnutie s ďalekosiahlym dosahom, ktorým sa vzdal práva na riadny opravný prostriedok. Sťažovateľ teda ani podľa vlastného tvrdenia nepostupoval v zmysle zásady *vigilantibus iura scripta sunt*, keďže v skutočnosti postupoval presne opačne.

22. Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného, z pohľadu ústavného súdu sa javí ako rozhodujúce, či obstojí záver všeobecných súdov, podľa ktorého sťažovateľom navrhované dôkazy v rámci obnovy konania nebolo možné považovať za nové dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa názoru ústavného súdu v uvedenom smere sa závery okresného súdu a krajského súdu javia ako dostatočné a presvedčivé a ako také, ktoré nemajú znaky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti (pozri body 6 a 7).

23. V súvislosti s konkrétnymi námietkami sťažovateľa možno uviesť, že existencia sťažovateľom v rámci obnovy konania navrhovaných dôkazov celkom nepochybne vyplývala zo súdneho spisu už v pôvodnom konaní. Nie je podstatné, či nahrávky a ďalšie navrhované dôkazy boli alebo neboli súčasťou spisu v pôvodnom konaní, pretože je nepochybné, že zo spisu vyplývali dostatočné poznatky o existencii týchto dôkazov, čo podľa ustálenej súdnej praxe (na ktorú všeobecné súdy podrobne poukazujú) postačuje pre záver, že takéto dôkazy nemožno považovať za „nové“ v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Na uvedených skutočnostiach nič nemôže zmeniť ani všeobecnými súdmi konštatovaná okolnosť, podľa ktorej z nahrávky z 27. februára 2017 naozaj nevyplýva, že by sa sťažovateľ niekomu vyhrážal, čo inými slovami znamená, že nahrávka vyvolávala určité pochybnosti o pravdivosti tvrdení poškodených. Vo fáze konania o povolení obnovy má totiž prioritu otázka, či ide o nový dôkaz v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, pretože ak sa dospeje k záveru, že o takýto dôkaz nejde, potom už nemá zmysel posudzovať otázku, či by tento dôkaz bol spôsobilý privodiť iný (pre sťažovateľa priaznivejší) záver o jeho vine. Práve tu sa v danom prípade najmarkantnejším spôsobom prejavujú následky zbrklého a neuváženeho postupu sťažovateľa, ktorý sa práva na riadny súdny proces dobrovoľne vzdal. Rovnaké úvahy sa vzťahujú aj na namietané nevypočutie sťažovateľom navrhovaných svedkov (policajtov, [REDACTED] a [REDACTED]), o existencii ktorých okresný súd takisto vedel, no rozhodol sa ich nevypočúť, v dôsledku čoho ani výsluchy týchto svedkov nemožno považovať za nové dôkazy. Keďže ani v týchto prípadoch nešlo o nové dôkazy, nebolo už ani potrebné skúmať, či by prípadné výsluchy týchto svedkov mohli priniesť pre sťažovateľa priaznivý zvrat v otázke posudzovania jeho viny. Nie je preto potrebné riešiť otázku, či svedkovia boli alebo neboli prítomní pri skutku, príp. jeho časti, či tesne po skutku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu